

[Finansministeren.]

stræbelser for at stimulere beskæftigelsen igen vil skærpe valutaproblemet, hvis der ikke på andre måder gøres en alvorlig indsats for at styrke danske virksomheders konkurrenceevne.

Denne udvikling i den samlede økonomi har sat sit tydelige præg på statsfinanserne i indeværende finansår og er med til at fastlægge udgangspositionen for finansåret 1975-76. Omkring vedtagelsen af finansloven for 1974-75 i marts måned i år påregnedes et overskud på drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet for 1973-74 på 5,5 mia kr., og der blev budgetteret med et overskud i 1974-75 på 3,7 mia kr. Baseret på de seneste skøn må vi nu forvente et underskud i indeværende finansår på ca. 800 mill. kr.

På indtægtssiden påvirker den vigende tendens i efterspørgslen og den voksende ledighed såvel provenuet af kildeskatten som provenuet af forbrugsafgifterne.

Herudover er de væsentligste faktorer bag den forventede nedgang i indtægten fra kildeskatten, at provenuet for slutskatteafregningen for 1973 nu skønnes 800 mill. kr. lavere end på finansloven, og at skattereformen, der træder i kraft den 1. januar, medfører en nedsættelse af kildeskatteprovenuet med ca. 1,2 mia kr. for januar kvartal 1975. Det samlede provenu skønnes at blive ca. 49,2 mia kr. før afregningen til kommunerne, hvilket er en nedgang på ca. 3,5 mia kr.

Dels på grund af faldet i boligbyggeriet, dels på grund af den svækkede udvikling i det private forbrug må der regnes med, at provenuet af merværdiafgiften vil blive ca. 600 mill. kr. lavere end budgetteret.

I alt vil statens samlede indtægter i 1974-75 blive ca. 3,8 mia kr. lavere, end det oprindeligt var antaget på finansloven, og det sker til trods for de afgiftsforhøjelser, der vedtoges i maj med henblik på at bremse den ugunstige udvikling på betalingsbalancen.

På statsbudgettets udgiftsside forventes de samlede udgifter nu at blive ca. 62,1 mia kr., hvilket er omkring 700 mill. kr. mere end på finansloven.

Som i tidligere år var det først og fremmest skønnene for de lovbundne tilskud, der må revideres. Dette er i og for sig naturligt nok, når man betænker, at størrelsen af disse udgifter bestemmes af faktorer, der ikke

direkte er underkastet bevillingsmyndighedernes kontrol. Der er dog i år alene en enkelt post, der væsentligt afviger fra det budgetterede i opadgående retning, nemlig tilskuddet til arbejdsløshedsdagpenge. Som følge af den voksende ledighed forventes denne post nu forøget med ca. 1,4 mia kr.; heri er dog medregnet regeringens forslag om regulering af satserne fra den 1. januar 1975.

Herunder skønnes udgifterne til invalidepension, sygesikring og sygedagpenge at blive ca. 450 mill. kr. lavere end antaget på finansloven. Heraf vedrører 170 mill. kr. udbetaling af invalidepension. Besparelsen er udtryk for, at antallet af invalidepensionister nu er kommet ind i en roligere udvikling.

De rammebelagte udgifter skønnes at være uændret i forhold til finansloven, idet den 2 pct.s begrænsning af forbruget, der blev meddelt styrelserne ved finansårets begyndelse, samt virkningerne af igangsættelsesstoppet allerede var indbudgetteret på budgetreguleringskontoen.

For så vidt angår reserven til ny lovgivning og nye bevillingsforslag, er tillægsbevillingsreserven på 100 mill. kr. nu opbrugt, mens der endnu resterer beløb på lovreserven, når bortses fra ekstraordinære foranstaltninger foranlediget af den høje ledighed. Det vil blive tilstræbt at holde yderligere merudgifter inden for de samlede reserver.

En del af de nævnte stigninger i udgifterne modsvares af forventede forhøjelser af indtægter på udgitsbudgettet. Det gælder bl. a. virkningerne af DSBs takstforhøjelser pr. 1. oktober i år. I alt ventes en stigning på 250 mill. kr.

Efter denne oversigt over statsfinanserne for indeværende år skal jeg omtale det kommende finansår.

Det fremlagte finanslovforslag for 1975-76 er præget af to store ændringer i forhold til tidligere finanslove. Den ene vedrører skattereformen og de dermed forbundne besparelser. Den anden vedrører omlægningen af byrdefordelingen mellem staten og kommunerne.

Den 8. maj i år fremsatte regeringen i folketinget sit forslag til en samlet reform af indkomstbeskatningen. Hensigten med forslaget var at bryde med den udvikling, vi har